

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2016. szeptember 14.*

„Fellebbezés — Verseny — Kartellek — Az előfeszített acél európai piaca — Bíróságok — A bíróságok összegének kiszámítása — 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás — 35. pont — Korlátlan felülvizsgálati jogkör — Indokolási kötelezettség — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — 47. cikk — Észszerű időn belüli hatékony jogorvoslathoz való jog”

A C-519/15. P. sz. ügyben,

a **Trafilerie Meridionali SpA** (székhelye: Pescara [Olaszország], képviselik: P. Ferrari és G. Lamicela avvocati)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2015. szeptember 25-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselek: Bottka V., G. Conte és P. Rossi, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, J.-C. Bonichot és E. Regan (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: olasz.

Ítéletet

- 1 Fellebbezésével a Trafileries Meridionali SpA (a továbbiakban: Trame) az Európai Unió Törvényszéke 2015. július 15-i Trafileries Meridionali kontra Bizottság ítéletének (T-422/10, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2015:512) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék részben elutasította a 2010. szeptember 30-án hozott C(2010) 6676 végleges bizottsági határozattal és a 2011. április 4-én hozott C(2011) 2269 végleges bizottsági határozattal módosított, az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (COMP/38344 – „előfeszített acél”-ügy) 2010. június 30-án hozott C(2010) 4387 végleges bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése és megváltoztatása iránti keresetét.

Jogi háttér

- 2 Az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatás (HL 2006. C 210., 2. o.; a továbbiakban: 2006. évi bírságkiszabási iránymutatás) a „Fizetési képességet” illetően a következőképpen rendelkezik:

„35. Különleges körülmények fennállása esetén a Bizottság, kérelemre, figyelembe veheti a vállalkozás adott szociális és közgazdasági [helyesen: sajátos társadalmi és gazdasági] környezetben fennálló fizetési képességének hiányát. Ezen a címen a Bizottság nem csökkenti a bírságot csupán a vállalkozás kedvezőtlen vagy veszteséges pénzügyi helyzetének megállapítása miatt. A bírság csak abban az esetben csökkenthető, ha objektív bizonyíték szolgál arra, hogy a bírság kiszabása – a jelen Iránymutatásban meghatározott feltételek mellett – visszavonhatatlanul veszélybe sodorná a vállalkozás gazdasági életképességét, és aktív eszközeit értéküktől megfosztaná [helyesen: teljesen megfosztaná].”

A jogvita előzményei

- 3 A jelen ügyben érintett ágazat az előfeszített acél (a továbbiakban: EFA) ágazata. E kifejezés fémhuzalok és drótszálsodratok, különösen pedig azon acél megjelölésére szolgál, amelyet az erkélyek, alapozások és vezetőcsövek kivitelezésére szolgáló előfeszített vasbetonhoz, illetve az ipari építészeten, a mélyépítésben vagy a hídépítésben alkalmazott utófeszített vasbetonhoz használnak.
- 4 A Trame három, illetve hét huzalból álló sodratokat, valamint más típusú acéltermékeket gyártó olasz vállalkozás. Legalább 1997 elejétől 2002 végéig, amely időszakban e társaságot „Trafileries Meridionali SpA”-nak nevezték, a társaság tőkéje egy család többségi tulajdonában állt. 2008. április 28-án e társaság neve Emme Holding SpA-ra változott, és a társaság létrehozott egy „Trafileries Meridionali Srl” nevű leányvállalatot, amely átvette anyavállalatának gyártási tevékenységeit. 2013. november 11-én e leányvállalat az Emme Holdingba olvadt, és utóbbi újból a „Trafileries Meridionali SpA” nevet vette fel.
- 5 2002. szeptember 19-én és 20-án a Bizottság, miután az EUMSZ 101. cikk megsértésével kapcsolatban információkat kapott a Bundeskartellamtól (szövetségi versenyhatóság, Németország) és egy EFA-gyártótól, több vállalkozás helyiségeiben is vizsgálatokat végzett.
- 6 Vizsgálatának végén a Bizottság 2008. szeptember 30-án több társaságnak, többek között a Traménak címzett kifogásközlést fogadott el. A Bizottság által megfogalmazott kifogásokra válaszul a kifogásközlés valamennyi címzettje írásbeli észrevételeket terjesztett elő. 2009. február 11-én és 12-én meghallgatást tartottak, amelyen a Trame is részt vett.

- 7 A vitatott határozatban a Bizottság megállapította, hogy több EFA-szállító megsértette az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését, 1994. január 1-jétől pedig az Európai Gazdasági Térségről szóló 1992. május 2-i megállapodás (HL 1994. L 1., 3. o.) 53. cikkének (1) bekezdését azáltal, hogy az 1984. január 1-je és 2002. szeptember 19. közötti időszakban európai, valamint nemzeti és regionális szinten kartellben vettek részt.
- 8 Az említett kartell különösen a következő megállapodásokból állt:
- egy 1995. december 5-től 2002. szeptember 19-ig tartó országos megállapodás, amely az olaszországi kvóták rögzítésére, valamint ezen országnak az Európa többi része felé irányuló exportjára vonatkozott („Italia klub”);
 - egy 1997 májusában kötött és 2002 szeptemberében véget érő páneurópai megállapodás, amely különösen a kvóták felosztására, az ügyfelek elosztására és az árak rögzítésére irányult („Európa klub”), valamint
 - az Európa klub és az Italia klub közötti megbeszélések [a legalább 2000 szeptemberétől 2002 szeptemberéig tartó időszakban az Európa klub állandó tagjai, azaz az Italcables SpA, a CB Trafilati Acciai SpA (a továbbiakban: CB), a Redaelli Tecna SpA, az Industria Trafileria Applicazioni Speciali SpA (a továbbiakban: Itas) és a Siderurgica Latina Martin SpA rendszeresen találkoztak abból a célból, hogy az olasz vállalkozásokat állandó tagként integrálják az Európa klubba].
- 9 A vitatott határozatban a Bizottság megállapította, hogy a Trame az 1997. március 4-től 2002. szeptember 19-ig tartó időszakban részt vett az Italia klubban, és hogy 2000. május 15-től a Trame „ismerte vagy észszerűen ismernie kellett a kartell különböző szintjeit”, és különösen az Európa klubot. A Bizottság így megállapította a Trame azért való felelősségét, hogy ezen, 1997. március 4-től 2002. szeptember 19-ig tartó időszakban részt vett a kartellben.
- 10 A Tramával szemben e jogsértés miatt 3,249 millió euró bírságot szabtak ki. E tekintetben a Bizottság először is 10 millió euróban állapította meg a bírság alapösszegét, majd ezen alapösszeget 9,5 millió euróra csökkentette annak figyelembevétele érdekében, hogy e társaság a szóban forgó kartellben csekély szerepet játszott. Végül, mivel az említett összeg meghaladta a Trame 2009-ben elért, 32,5 millió eurót kitevő teljes forgalma 10%-ának megfelelő felső határt, a Bizottság a bírság végső összegét 3,249 millió euróban állapította meg.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

- 11 A Törvényszék Hivatalához 2010. szeptember 15-én benyújtott keresetlevelével a Trame a vitatott határozat megsemmisítése és megváltoztatása iránti keresetet terjesztett elő.
- 12 Keresetének alátámasztása érdekében a Trame öt, a kartellben való részvételével és e részvételnek a bírság összegére gyakorolt hatásával kapcsolatos jogalapot terjesztett elő. Közelebbről az első jogalap azon alapult, hogy a Bizottság tévesen rótt a terhére egységes jogsértésben való részvételt. A C(2011) 2269 végleges határozat elfogadását követően a Trame kiigazította jogalapjait annak érdekében, hogy az arányosság és az egyenlő bánásmód elvének amiatti megsértésére is hivatkozzon, hogy a bírság összegének meghatározása során az ArcelorMittal SA és az Ori Martin SA eltérő bánásmódban részesült, mint amelyben őt részesítették. A Trame végül egy arra alapított hatodik jogalapra hivatkozott, hogy a bírság megfizetését illetően nem áll fenn a fizetési képessége.
- 13 A megtámadott ítéletben a Törvényszék megsemmisítette a vitatott határozatot annyiban, amennyiben abban a Bizottság egyrészt megállapította, hogy a Trame az 1997. március 4-től 2000. október 9-ig terjedő időszakban részt vett a szóban forgó jogsértés páneurópai ágában, illetve amennyiben úgy tekintette, hogy e részvétel az 1997. március 4-től 2000. február 28-ig terjedő időszakban a három

huzalból álló sodratokat érintette, továbbá amennyiben megállapította, hogy a Trame a 2001. augusztus 30-tól 2002. június 10-ig terjedő időszakban részt vett a versenyellenes magatartásokban, másrészt pedig annyiban, amennyiben a Bizottság a Tramével szemben aránytalan bírságot szabott ki az 1997. március 4-től 2002. szeptember 19-ig tartó időszakban az egységes jogsértésben való részvételének szankcionálása érdekében.

- 14 Korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása keretében a Törvényszék megállapította, hogy az 5 millió eurós bírság lehetővé teszi a Trame jogellenes magatartásának hatékony megtorlását. A[z EUMSZ 101.] és [az EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 23. cikkének (2) bekezdésében előírt, a teljes forgalom 10%-ában meghatározott jogszabályi felső határ miatt azonban a Törvényszék megállapította, hogy a Tramével szemben kiszabott bírság végső összege nem haladhatja meg a 3,2 millió eurót, tehát e bírságot ez utóbbi összegben állapította meg.
- 15 A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasította.
- 16 A Bizottság e célból benyújtott kérelmére a Törvényszék a 2015. november 10-i Trafilerie Meridionali kontra Bizottság végzésben (T-422/10 REC, EU:T:2015:857) kijavította a megtámadott ítéletet annak érdekében, hogy a vitatott határozatban e tekintetben bemutatott és az ezen ítélet 20. pontjában átvett adatokra tekintettel pontosabban kerekítse a Tramével szemben kiszabott bírság végső összegét. A Törvényszék ennél fogva úgy határozott, hogy az említett ítélet 407. és 408. pontját, valamint az ítélet rendelkező részének 3) pontját úgy kell értelmezni, hogy azok e bírság összegét 3,249 millió euróban állapítják meg.

A felek kérelmei

- 17 Fellebbezésében a fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:
- helyezze hatályon kívül egyrészt a megtámadott ítélet azon részét, amely elutasítja azt a jogalapot, amely szerint az Európa klub nem tudható be a Traménak, másrészt azon részét, amely a Tramével szemben kiszabott szankcióra vonatkozik, következésképpen adjon helyt a Törvényszék előtt e tekintetben előterjesztett kérelmeknek; másodlagosan pedig helyezze hatályon kívül az említett részeket, és utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé;
 - helyezze hatályon kívül egyrészt a megtámadott ítélet azon részét, amely elutasítja a Trame fizetési képességének hiányára alapított jogalapot, másrészt azon részét, amely a Tramével szemben kiszabott szankcióra vonatkozik, következésképpen adjon helyt a Törvényszék előtt e tekintetben előterjesztett kérelmeknek; másodlagosan pedig helyezze hatályon kívül az említett részeket, és utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé;
 - helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet azon részét, amely a Tramével szemben kiszabott bírság kiszámítására vonatkozik, és a jogvitában hozzon határozatot; másodlagosan pedig helyezze hatályon kívül az említett részt, és utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé;
 - helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az a Tramét az elsőfokú alapeljárásban felmerült saját költségeinek viselésére kötelezi, és a Bizottságot kötelezze e költségek, illetve legalábbis azok egy részének viselésére;
 - a Bizottságot kötelezze a jelen ügy keretében felmerült költségek viselésére;

- állapítsa meg, hogy a Törvényszék megsértette az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének második bekezdése szerinti azon kötelezettségét, hogy a megtámadott ítélet alapjául szolgáló ügyet észszerű időn belül bírálja el, és
- hozzon meg minden olyan egyéb intézkedést, amelyet megfelelőnek ítél.

18 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a fellebbezést, és
- a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

19 Keresetének alátámasztása érdekében a fellebbező öt jogalapot hoz fel. Az első jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a fellebbezőnek betudta az Európa klubban való részvételt. A második jogalap azon alapul, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azon kérdés megvizsgálásakor, hogy a fellebbező fizetési képességének hiánya miatt csökkenteni kellett volna-e a vele szemben kiszabott bírságot. A harmadik jogalap a kiszabott bírság felülvizsgálata során a Törvényszék által alkalmazott módszerre vonatkozik. A negyedik jogalap az elsőfokú eljárásban felmerült költségekre vonatkozik. Az ötödik jogalap a Charta 47. cikke második bekezdésének megsértésén alapul, mivel a Törvényszék a megtámadott ítéletet nem észszerű időn belül hozta meg.

Az első jogalapról

A felek érvei

- 20 Első jogalapja keretében a fellebbező emlékeztet arra, hogy – amint a megtámadott ítélet 128–132., valamint 144. és 145. pontjából kitűnik – a Törvényszék akkor, amikor a 2000. október 9-től 2002. szeptember 19-ig tartó időszak vonatkozásában betudta neki a szóban forgó kartell páneurópai dimenzióját, két elemre támaszkodott, azaz egyrészt arra, hogy az Italia klub 2000. május 15-i találkozója során hivatkoztak az Európa klubra, másrészt pedig arra, hogy az Italia klub egy másik, 2000. október 9-én tartott találkozásán jelen volt két, csupán az Európa klub révén érintett vállalkozás, nevezetesen a Westfälische Drahtindustrie GmbH és a Nedri Spanstaal BV (a továbbiakban: Nedri), valamint Olaszországot illetően alapvetően nem érdekelt gyártók voltak jelen, azaz a DWK Drahtwerk Köln GmbH és a Saarstahl AG (a továbbiakban: DWK).
- 21 Elsődlegesen a fellebbező azzal érvel, hogy a Törvényszék elferdítette a tényeket, és nyilvánvalóan tévesen értelmezte a bizonyítékokat, amikor megállapította, hogy a Nedri kizárólag az Európa klubban vett részt, az Italia klubban nem. Amint ez a Bírósághoz benyújtott dokumentumokból kitűnik, a Nedri már 2000 júliusában, augusztusában, illetve szeptemberében bejelentette, hogy be kívánja szerezni a termékeinek olaszországi forgalmazásához szükséges engedélyeket. A fellebbező tehát megalapozottan tekinthette úgy, hogy e társaság nem az Európa klub egyik résztvevője, hanem olyan harmadik társaság, amelynek érdeke fűződik ahhoz, hogy csatlakozzon az Italia klubhoz, tekintettel arra, hogy hamarosan belép az olasz piacra.
- 22 Ugyanígy a bizonyítékok elferdítésének eredménye a Törvényszék által a DWK és az Európa klub között megállapított kapcsolat is. A fellebbező hangsúlyozza, hogy a vitatott határozat (816) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy a DWK nemzeti területen tevékenykedett, ami magyarázatot ad arra, hogy a Bizottság az egész Italia klubban való részvételt betudta neki, legalábbis az 1997. február 24-től 2000. november 6-ig terjedő időszak vonatkozásában. A DWK-nak a 2000. október 9-i találkozón való jelenléte tehát természetes volt.

- 23 A fellebbező azzal érvel, hogy kizárólag az a körülmény, hogy az Italia klub 2000. május 15-i találkozóján a megbeszélések során kétszer is hivatkoztak az Európa klubra, egyszer kifejezetten, egyszer pedig hallgatólagosan, amint a megtámadott ítélet 133–135. pontjából kitűnik, nem elegendő annak alátámasztásához, hogy az ez utóbbi klubban való részvételt betudják a fellebbezőnek.
- 24 Másodlagosan a fellebbező arra hivatkozik, hogy azon két, a jelen ítélet 20. pontjában kifejtett elem alapján, amelyre a Törvényszék annak érdekében támaszkodott, hogy betudja neki a kartell páneurópai dimenzióját, legfeljebb azt lehet megállapítani, hogy tudott az Európa klub fennállásáról. Márpedig, amint a 2013. július 4-i Bizottság kontra Aalberts Industries és társai ítélet (C-287/11 P, EU:C:2013:445) 63. pontjából, valamint a 2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítélet (C-441/11 P, EU:C:2012:778) 42. pontjából következik, ahhoz, hogy valamely vállalkozásnak be lehessen tudni egy olyan jogsértést, amelyben közvetlenül nem vett részt, egyrészt bizonyítani kell azt, hogy e vállalkozásnak tudomása volt a többi vállalkozás által ebben az összefüggésben megvalósított magatartásokról, illetve hogy e magatartásokat észszerűen előre láthatta, másrészt pedig azt, hogy saját magatartásával hozzá kívánt járulni a valamennyi résztvevő által követett közös célokhoz.
- 25 A fellebbező szerint a Törvényszék által hivatkozott elemek nem bizonyítják sem azt, hogy tudomása volt a többi vállalkozás által az Európa klub keretében megvalósított magatartásról, illetve hogy e magatartást észszerűen előre láthatta, sem pedig azt, hogy saját magatartásával hozzá kívánt járulni az e klub által követett célokhoz. Így a megtámadott ítélet 144. pontjában szereplő azon megállapítás, miszerint a fellebbező „megismerhette az Európa klub jellegét, illetve az általa követett célokat”, a bizonyítékok elferdítéséből ered.
- 26 A fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék által ezzel összefüggésben végzett értelmezés téves jellege még inkább nyilvánvaló egyrészt arra tekintettel, hogy a fellebbezőnek az Olaszországon kívüli piacokhoz semmilyen érdeke nem fűződött, mivel a szükséges engedélyek hiányában termékét kizárólag olasz területen forgalmazta, másrészt pedig arra tekintettel, hogy a fellebbező még az Italia klub keretében is csak elhanyagolható szerepet játszott.
- 27 A fellebbező úgy véli, hogy ennél fogva a megtámadott ítélet a vele szemben kiszabott szankcióra vonatkozó részében hibás.
- 28 A Bizottság szerint az első jogalap nyilvánvalóan elfogadhatatlan, illetve mindenképpen megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

- 29 Először is a fellebbező által elsődlegesen előadott, a jelen ítélet 21–23. pontjában kifejtett érveket illetően meg kell állapítani, hogy a fellebbező a bizonyítékok elferdítésére hivatkozva valójában azt kívánja elérni, hogy a Bíróság újból értékelje a Törvényszék előtt arra vonatkozóan előadott tényeket és bizonyítékokat, hogy egyrészt a Nedri és az Európa klub között, másrészt pedig a DWK és e klub között kapcsolatok álltak fenn. Mivel az ilyen érvek a fellebbezés szakaszában elfogadhatatlanok, azokat el kell utasítani.
- 30 Másodszor a fellebbező által másodlagosan előadott, a jelen ítélet 24–26. pontjában kifejtett érvelést illetően meg kell jegyezni, hogy a fellebbező ezen érveléssel nem a Törvényszék által a jelen ítélet 24. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból levezetett értelmezést vitatja, hanem azt, ahogyan a Törvényszék azt a jelen ügyben fennálló helyzetre alkalmazta.
- 31 A Törvényszék ugyanis a megtámadott ítélet 92. pontjában helyesen emlékeztetett a Bíróság ítélkezési gyakorlatára, miszerint az a vállalkozás, amely egységes és összetett jogsértésben saját magatartásai révén vett részt, amely magatartások az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenyellenes célú megállapodás vagy összehangolt magatartás fogalmába tartoznak, és amelyek a jogsértés egészének megvalósításához való hozzájárulásra irányulnak, az említett jogsértésben való

részvételének teljes időszakát illetően felelősségre vonható így azon magatartásokért is, amelyeket ugyanezen jogsértés keretében más vállalkozások tanúsítottak, amennyiben bizonyított, hogy az említett vállalkozás saját magatartásával hozzá kívánt járulni a valamennyi résztvevő által követett közös célokhoz, és tudomása volt a más vállalkozások által azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított jogsértő magatartásokról, illetve e magatartásokat észszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni (2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítélet, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 42. pont).

- 32 Ezt követően a Törvényszék, amint a megtámadott ítélet 108–141. pontjából kitűnik, miután részletesen megvizsgálta a fellebbezőnek a szóban forgó egységes jogsértésben való részvételét illetően a Törvényszék előtt előadott elemeket, különösen ezen ítélet 144. és 145. pontjában megállapította, hogy ezen elemekre tekintettel a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a Trame 2000. október 9-től „saját magatartásával hozzá kívánt járulni a kartell valamennyi résztvevője által követett közös célokhoz, [...] és tudomása volt a más vállalkozások által azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított jogsértő magatartásról, illetve [...] e magatartást észszerűen előre láthatta, és kész volt ennek [...] kockázatát elfogadni”.
- 33 Meg kell állapítani, hogy a fellebbező az érvelésével, mivel a Törvényszék által az említett bizonyítékoknak tulajdonított bizonyító erőt vitatja annak érdekében, hogy megkérdőjelezze a Törvényszék által e tekintetben tett megállapításokat, újfent azt kéri a Bíróságtól, hogy a ténybeli elemeket és bizonyítékokat másképpen értelmezze, mint ahogyan azokat a Törvényszék a tények szabad mérlegelése keretében értelmezte.
- 34 Ebből következik, hogy az első jogalap teljes egészében elfogadhatatlan, tehát azt el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

- 35 Második jogalapjával a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mivel nem fejtette ki, milyen okokból utasította el az első fokon arra alapított jogalapot, hogy a Bizottság a fizetési képesség hiánya címén való bírságcsökkentés értékelése keretében megsértette az egyenlő bánásmód elvét.
- 36 A fellebbező emlékeztet arra, hogy a Törvényszék előtt arra alapított jogalapot hozott fel, hogy a Bizottság azáltal, hogy bírságcsökkentést nyújtott a CB-nek, valamint az Itasnak, vele szemben azonban megtagadta az ilyen csökkentést, noha pénzügyi helyzete jóval rosszabb volt, mint a CB és az Itas pénzügyi helyzete, megsértette az egyenlő bánásmód elvét. Márpedig a Törvényszék az előtte e tekintetben előadott konkrét érvek ellenére a megtámadott ítélet 391. és 392. pontjában annak közlésére szorítkozott, hogy a Bizottság annak eldöntésekor, hogy a fizetési képesség hiánya kritériumának alkalmazásához szükséges feltételek teljesülnek-e, vagy sem, minden egyes vállalkozás pénzügyi helyzetét, és nem a jogsértésben való részvételük módját vette figyelembe. A Törvényszék egyáltalán nem vizsgálta meg a fellebbező által az eljárás során benyújtott számos pontos pénzügyi és vagyoni jellegű információt.
- 37 Azon tény, hogy a Törvényszék nem tért ki a fellebbező említett érvelésére, a megtámadott ítélet 353. pontjából is kitűnik, amelyben a Törvényszék tévesen és részben foglalta össze az első fokon benyújtott keresetlevélben e tekintetben kifejtetteket.
- 38 A fellebbező hozzáteszi, hogy a megtámadott ítélet ennél fogva a vele szemben kiszabott szankciót illetően is hibás.
- 39 A Bizottság szerint a második jogalap megalapozatlan.

A Bíróság álláspontja

- 40 Amennyiben a fellebbező a jelen jogalap keretében előadott érveléssel azt állítja, hogy a Törvényszék megsértette az indokolási kötelezettséget, mivel a megtámadott ítélet 391. és 392. pontjában nem válaszolt jogilag megkövetelt módon az első fokon felhozott, az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított jogalap alátámasztása érdekében előadott érvekre, emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolási kötelezettség olyan lényeges eljárási szabálynak minősül, amelyet külön kell választani az indokolás megalapozottságának kérdésétől, amely a vitatott jogi aktus érdemi jogszerűségére vonatkozik (2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 146. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 41 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Törvényszéknek az Európai Unió Bírósága alapokmányának 36. cikkében és 53. cikke első bekezdésében előírt, az ítéletek indokolására vonatkozó kötelezettsége nem kötelezi őt arra, hogy olyan magyarázatot adjon, amely kimerítően és egyenként követi az eljárás felei által előadott összes érvet. Az indokolás így lehet hallgatólagos is, feltéve hogy lehetővé teszi az érdekeltek számára, hogy megismerjék azon indokokat, amelyek a Törvényszék ítélete alapul, illetve a Bíróság számára, hogy elegendő információval rendelkezzen ahhoz, hogy a fellebbezés keretein belül gyakorolni tudja felülvizsgálati jogkörét (2016. március 8-i Görögország kontra Bizottság ítélet, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 38. pont).
- 42 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 391. és 392. pontjában szereplő indokolás lehetővé teszi az érdekeltek – és különösen a fellebbező – számára, hogy megismerjék azon indokokat, amelyek a Törvényszék ítélete alapul, illetve a Bíróság számára, hogy elegendő információval rendelkezzen ahhoz, hogy a jelen fellebbezés keretein belül gyakorolni tudja felülvizsgálati jogkörét.
- 43 Amennyiben a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mivel nem vette figyelembe valamennyi releváns elemet, elegendő rámutatni arra, hogy még ha feltételezzük is, hogy a Trame első fokon előadta a jelen ítélet 35. és 36. pontjában leírt érvelést, és hogy ezen érvelést a megtámadott ítélet 353. pontja csak részben mutatta be, a fellebbező érvelése mindenképpen megalapozatlannak bizonyulna.
- 44 A Törvényszék ugyanis akkor, amikor a megtámadott ítélet 355–390. pontjában kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt úgy ítélte meg, hogy a fellebbező képes megfizetni a vele szemben kiszabott bírság összegét, megelégedhetett azzal, hogy a Törvényszék előtt előadott, az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított kifogásra úgy válaszol, hogy a megtámadott ítélet 391. pontjában megállapítja, hogy a CB és az Itas helyzete pénzügyi szempontból más módon volt, és hogy „a Bizottság e különbségekre, nem pedig a vállalkozások jogsértésben való részvételének módjaira figyelemmel tekintette úgy, hogy részlegesen csökkenteni kell a szóban forgó bírság összegét, amelyet úgy számítottak ki, hogy figyelembe vegye az egyes vállalkozások fizetési képességét”.
- 45 Márpedig e mérlegelést egyrészt nem jellemzi téves jogalkalmazás, másrészt pedig nem tűnik ki belőle semmilyen olyan hiba, amely esetleg abból eredne, hogy a Törvényszék valamely elemet ne vett volna figyelembe.
- 46 A második jogalap tehát megalapozatlan, és azt el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

- 47 Harmadik jogalapjával a fellebbező úgy érvel, hogy a megtámadott ítélet nem tartalmaz indokolást a bírság kiszámítására vonatkozó részében. Különösen nem lehet ezen ítélet szövegéből kikövetkeztetni, hogy a Törvényszék milyen számítási módszert alkalmazott e bírság összegének meghatározásakor. Az említett ítélet 398. pontjában szereplő megállapításokra figyelemmel azonban észszerűen feltételezhető, hogy az említett módszer nem az a módszer, amelyet maga a Bizottság alkalmazott.
- 48 A megfelelő magyarázat hiánya, különösen az egyes releváns ténybeli elemeknek tulajdonított „súly” illetően, megakadályozza a fellebbezőt abban, hogy összehasonlítsa egyrészt azt, hogy a Bizottság hogyan számította ki a bírságot a vitatott határozat azon többi címzett vállalkozása esetében, amelyek nem nyújtottak be keresetet a Törvényszékhez, illetve amelyek ilyen keresetet nyújtottak be, de amelyeknek a bírságra vonatkozó érveit a Törvényszék elutasította, másrészt pedig azt, hogy maga a Törvényszék hogyan számította ki a bírságot akkor, amikor e határozat más címzett vállalkozásainak – a fellebbező által előadott érvekhez hasonló – érveit elfogadta, és a bírságot felülvizsgálta. Az indokolási kötelezettség különös jelentőséggel bír olyan esetben, amikor ugyanazon jogsértés címén számos vállalkozást szankcionálnak.
- 49 A különösen a 2000. november 16-i Weig kontra Bizottság ítéletből (C-280/98 P, EU:C:2000:627, 52–68. pont) és a 2000. november 16-i Sarrió kontra Bizottság ítéletből (C-291/98 P, EU:C:2000:631, 91–100. pont) eredő ítélkezési gyakorlatra támaszkodva a fellebbező azt állítja, hogy számos olyan precedens létezik, amikor a Bíróság úgy ítélte meg, hogy hatályon kívül kell helyeznie a Törvényszék ítéletét, mivel a Törvényszék a bírság felülvizsgálatakor más számítási módszert alkalmazott, mint amelyet a Bizottság vagy maga a Törvényszék az érintett jogsértésben részt vevő más vállalkozások esetében alkalmazott. Noha igaz, hogy a Bíróság különösen a 2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítéletének (C-295/12 P, EU:C:2014:2062) 181. pontjában már megállapította, hogy a Bizottság nem köteles megjelölni a bírság kiszámításának módjára vonatkozó számszerű adatokat, hangsúlyozta, hogy legalábbis „kíváncsú”, hogy megjelölje a szankció összegének meghatározására szolgáló mechanizmust.
- 50 A megtámadott ítélet 399. pontjában a jogsértés súlyára és időtartamára vonatkozó kritériumokra, valamint a büntetések egyéniesítésének elvére való tömör utalás nem elegendő e hiány pótlására, tekintettel különösen a szóban forgó ügy összetettségére és a figyelembe veendő tényezők számára.
- 51 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a harmadik jogalap nem megalapozott.

A Bíróság álláspontja

- 52 Meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 40. és 41. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel a megtámadott ítélet eleget tesz a Törvényszéket terhelő indokolási követelményeknek, mivel a Törvényszék ez utóbbi ítélet 401–407. pontjában részletesen bemutatta azokat a tényezőket, amelyeket a bírság összegének megállapításakor figyelembe vett (lásd ebben az értelemben: 2012. november 22-i E.ON Energie kontra Bizottság ítélet, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 133. pont).
- 53 Különösen a Törvényszék a megtámadott ítélet 398–408. pontjában korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása során a Traméval szemben kiszabott bírság összegét úgy határozta meg, hogy figyelembe vette e vállalkozás egységes jogsértésben való részvételét. Ezen ítélet 401–405. pontjában a Törvényszék bemutatta a fellebbező helyzetét jellemző azon sajátos körülményeket, amelyeket relevánsnak tekintett különösen az e jogsértésben való részvételének súlyát és időtartamát illetően. Az

említett ítélet 406. pontjából kitűnik, hogy e bírság összegének meghatározásakor a Törvényszék annak szükségességét is figyelembe vette, hogy biztosítsa a bírság kellő elrettentő hatását, valamint figyelembe vette az arányosság elvét is.

- 54 A megtámadott ítélet 398–406. pontjából kitűnik továbbá, hogy a Törvényszék úgy tekintette, nem kötik sem a Bizottság általi számítások, sem annak iránymutatásai, hanem a bírság összegét saját maga állapította meg a jelen ügy valamennyi körülményét figyelembe véve.
- 55 E körülmények között a fellebbező nem állíthatja, hogy a Törvényszék elégtelen indokolást adott, azzal az indokkal, hogy nem részletezte az általa alkalmazott számítási módszert, és hogy – konkrétan – nem fejtette ki az általa e tekintetben figyelembe vett minden egyes releváns ténybeli elemnek tulajdonított „súlyt”.
- 56 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy a bírság összegének nem megfelelő jellege folytán csak akkor lehetne megállapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, ha a Bíróság úgy ítélné meg, hogy a szankció mértéke nem csupán nem megfelelő, hanem oly mértékben eltúlzott, hogy az már aránytalan (2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 205. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 57 Márpedig a jelen ügyben kiszabott bírság összegének értékelésekor a Törvényszék által adott indokolás lehetővé tette a fellebbező számára, hogy a Bíróság előtt a jelen ítélet előző pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett esetleges aránytalanságra hivatkozzon, a Bíróság számára pedig azt, hogy gyakorolja felülvizsgálati jogkörét.
- 58 A fenti megfontolásokra tekintettel a harmadik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A negyedik jogalapról

A felek érvei

- 59 A fellebbező előadja, hogy a Törvényszék által elkövetett és a fellebbezés első két jogalapja keretében kifogásolt téves jogalkalmazás kihat a Törvényszék által a megtámadott ítélet 411. és 412. pontjában levont következtetésre, miszerint mindegyik félnek magának kell viselnie saját költségeit.
- 60 A Bizottság úgy véli, hogy e kérdésben a megtámadott ítéletet nem indokolt megváltoztatni, mivel sem a fellebbezés első, sem második jogalapját nem lehet elfogadni.

A Bíróság álláspontja

- 61 A jelen jogalap a fellebbezés első és második jogalapjának, vagy ezek közül egyiknek a sikerességétől függ, és mivel e két jogalapot elutasították, a jelen jogalapot is el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

A felek érvei

- 62 A 2014. november 12-i Guardian Industries és Guardian Europe kontra Bizottság ítéletből (C-580/12 P, EU:C:2014:2363) eredő ítélkezési gyakorlatra támaszkodva a fellebbező arra hivatkozik, hogy ha nyilvánvaló, hogy a Törvényszék kellően súlyosan megszegte a Charta 47. cikkének második bekezdése értelmében vett, az ügy észszerű időn belüli elbírálására irányuló kötelezettségét, kártérítési kérelmet lehet benyújtani a Bírósághoz.

- 63 A fellebbező úgy véli, hogy a jelen ügyben e feltételek teljesülnek. Különösen a kereset benyújtásának időpontja, azaz 2010. szeptember 15. és a megtámadott ítélet közlésének időpontja, azaz 2015. július 23. között csaknem öt év telt el, és ezen időtartam magában foglal egy, a Bizottság viszonzásza benyújtásának időpontja és azon időpont között eltelt több mint két éves tétlenségi időszakot, amikor a Törvényszék a pervezető intézkedéseket közölte a felekkel. A fellebbező úgy véli, hogy az említett időtartamok igazolatlanul túlzottan hosszúak.
- 64 A Bizottság azt állítja, hogy az ötödik jogalap nyilvánvalóan elfogadhatatlan, mivel a fellebbező azáltal, hogy annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Törvényszék megszegte a Charta 47. cikkének második bekezdéséből eredő kötelezettségét, nem a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését kívánja elérni. Noha a Bíróság *obiter dictum* formájában bizonyos ítéletekben néhányszor megállapította, hogy a Törvényszék előtti eljárás időtartama túlzottan hosszú volt, e megállapítások nem vezettek önálló, ezen ítéletek rendelkező részében szereplő megállapításokhoz. Ezenkívül a jelen ügyben fennálló helyzet eltér, mivel a fellebbező az ilyen önálló megállapítás iránti kérelmének alátámasztására konkrét kereseti kérelmet fogalmazott meg, és szintén konkrét jogalapot hozott fel.

A Bíróság álláspontja

- 65 Amennyiben a fellebbező azt kéri a Bíróságtól, hogy bírálja el az őt amiatt ért kár megtérítése iránti kérelmét, hogy a Törvényszék állítólag megsértette a Charta 47. cikkének második bekezdését, emlékeztetni kell arra, hogy amennyiben valamely európai uniós bíróság megsérti az e rendelkezésből eredő azon kötelezettségét, hogy az előtte folyamatban lévő ügyeket észszerű időn belül tárgyalja, ezt a Törvényszék előtt indított kártérítés iránti eljárás keretében lehet szankcionálni, mivel az ilyen kereset hatékony jogorvoslatnak minősül. Ezért az észszerű időn belüli határozathozatal Törvényszék általi elmulasztásából eredő kár megtérítése iránti kérelmet nem lehet fellebbezés formájában közvetlenül a Bíróság elé terjeszteni, hanem azt magához a Törvényszékhez kell benyújtani (2013. november 26-i Gascogne Sack Deutschland kontra Bizottság ítélet, C-40/12 P, EU:C:2013:768, 89. és 90. pont; 2013. november 26-i Groupe Gascogne kontra Bizottság ítélet, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 83. és 84. pont; 2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 66. pont).
- 66 Az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdése értelmében hatáskörrel rendelkező Törvényszék, amelyhez kártérítési kérelmet nyújtottak be, köteles az ilyen kérelemről a kifogásolt időtartamú eljárás alapjául szolgáló jogvitában eljárótól eltérő összetételű tanácsban határozatot hozni (2013. november 26-i Groupe Gascogne kontra Bizottság ítélet, C-58/12 P, EU:C:2013:770, 90. pont; 2014. július 10-i Telefónica és Telefónica de España kontra Bizottság ítélet, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 67. pont).
- 67 Ugyanakkor abban az esetben, ha nyilvánvaló – anélkül, hogy a feleknek erre vonatkozóan további adatokkal kellene szolgálniuk –, hogy a Törvényszék kellően súlyosan megsértette az ügy észszerű időn belüli elbírálására vonatkozó kötelezettségét, a Bíróság ezt megállapíthatja (2016. június 9-i Repsol Lubricantes y Especialidades és társai kontra Bizottság ítélet, C-617/13 P, EU:C:2016:416, 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 68 A jelen esetben nem erről van szó. A jelen ügyben ugyanis a feleknek további adatokkal kellene szolgálniuk ahhoz, hogy a Bíróság határozatot tudjon hozni a Törvényszék előtti eljárás időtartamának észszerűtlen jellegéről.
- 69 A fentiekre tekintettel az ötödik jogalapot el kell utasítani.
- 70 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 71 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről.
- 72 Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A fellebbezőt, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**
- 2) A Bíróság a Trafilerie Meridionali SpA-t kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások